

Orofaryngeaalisen dysfagian arviointi, ohjaus ja kuntoutus perusterveydenhuollossa

Suomen dysfagian kuntoutusyhdistys ry tukee kannanotossaan seuraavia European Society for Swallowing Disorders'n (ESSD) laatimia julkilausumia nielemishäiriöpotilaan hoitosuosituksista ja esittää niitä käytettäväksi myös Suomessa:

- **nielemishäiriöiden tutkimisessa, diagnosoinnissa ja kuntoutuksessa tulee käyttää luotettavia, käyttökelpoisia ja validoituja mittaus-, seulonta- ja arviointimenetelmiä**
- **nielemishäiriöisen potilaan kanssa työskentelevän puheterapeutin ja/tai muun terveydenhoitoalan ammattilaisen tulee olla koulutautunut nielemiskyvyn tutkimiseen/arviointiin ja kuntoutukseen. Lisäksi hänellä tulee olla hyvät tiedot sekä kokemusta erilaisten menetelmien käytöstä nielemishäiriöpotilaan kuntoutuksessa/hoidossa. Hänen tulee myös ylläpitää jatkuvasti omaa ammattitaitoaan ja hänen tulee tunnistaa oman osaamisensa ja voimavarojensa rajat**

Nielemishäiriöiden arviointi, hoito ja kuntoutus edellyttävät puheterapeutilta erikoisosaamista. Valmistumisensa ja laillistamisensa jälkeen puheterapeutilla on perustiedot nielemishäiriöiden syistä, arviointimenetelmistä ja kuntoutuksesta. Puheterapeutti kykenee tällöin soveltamaan teoriatietoa käytännön puheterapiatyöhön kuitenkin vain nielemishäiriöihin perehtyneen puheterapeutin tai muun asiaan perehtyneen ammattihenkilön ohjaamana ja täydennyskoulutuksen turvin.

On suositeltavaa, että puheterapeutin täydennyskoulutus suunnitelman laatimiseen osallistuu myös työnantajan edustaja, jotta kyseisen toimipaikan puheterapiapalvelut voidaan määrittää nielemishäiriöpotilaita parhaiten palvelevaksi kokonaisuudeksi. Työnantajan on tarvittaessa mahdollista huomioida perehtyneisyys nielemishäiriöihin jo rekrytointi-ilmoituksissaan tuomalla niissä esille työpaikan täydennyskoulutautumismahdollisuudet.

- **dysfagian tutkiminen, kuntoutus ja hoito tulee olla moniammatillisen tiimin vastuulla**

Puheterapeutilla on Suomessa keskeinen rooli nielemisvaikeuksien diagnosoinnissa, ohjauksessa ja kuntoutuksessa. Yhteistyö muiden terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa on kuitenkin oleellista. Parhaaseen tulokseen päästään mikäli nielemishäiriöiden hoito keskitetään nielemishäiriöiden diagnosointiin, ohjaukseen ja kuntoutukseen perehtyneelle asiantuntijaryhmälle.

- **WHO:n ICD-koodeja ja ICF-luokitusta tulisi käyttää nielemishäiriön kirjaamisessa potilaan sairauksettomukseen**

Oheisesta linkistä ESSD:n julkilausumat nähtävissä tarkemmin:

<http://www.myessd.org/>

The European Society for Swallowing Disorders is an association of and for health care providers working, doing research and studying in the field of dysphagia and swallowing disorders. The Society has been built on the former European Study Group for Dysphagia and Globus and is a formally registered, nonprofit, international association.

Suomen dysfagian kuntoutusyhdistys ry:n hallitus:

Taina Kannosto-Blomqvist, Minna Hissa, Heli Äikäs, Jutta Tiensuu, Karoliina Passinen, Asta Tuomenoksa, Liisa Hakalahti, Johanna Rantanen, Jenny Harmsen

Kirjallisuutta

Boaden L, Davies S, Storey L & Watkins C. Inter-professional Dysphagia Framework (IDF). 2006. Accessed 8 October 2013. http://www.rcslt.org/members/publications/publications2/Framework_pdf

Dysphagia Training & Competency Framework. Recommendations for knowledge, skills and competency development across the speech and language therapy profession. Royal College of Speech and Language Therapists, 2014.

https://www.rcslt.org/members/clinical_areas/dysphagia/training_competency_framework

ESSD Position Statements: Oropharyngeal Dysphagia in Adult Patients. www.myessd.org.

ESSD Position Statements: Screening, Diagnosis and Treatment of Oropharyngeal Dysphagia in Stroke Patients. www.myessd.org.

Finlex, 2015. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559>